

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 39 (2068) 1997 m. spalio mėn. 7 d.

Eina 42-rus metus.

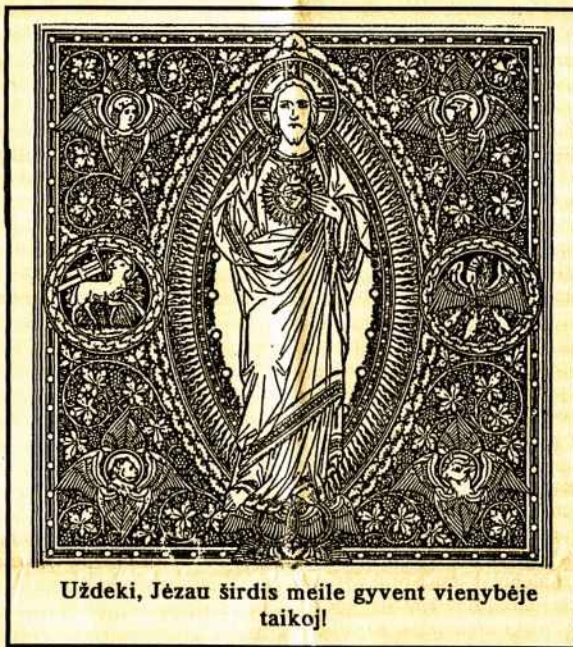
Melbourne

Pamaldumas Jėzaus Širdžiai

Pamaldumas Jėzaus Svč. Širdžiai nėra nauja religinė praktika. Jis buvo praktikuojamas jau viduramžiais. Sv. Jonas Eudas 1672 m. įvedė viešą liturgiją Jėzaus Širdies garbei, todėl laikomas Jėzaus Svč. Širdies liturgijos pradininku.

Kad katalikai plačiau praktikuotų Jėzaus Širdies pamaldumą, Dievas pašaukė nuolankią vienuolę, vardu Margarita Marija Alacoque, Prancūzijoje (Paray-le-Monial). Ji gimė 1647 m., o 1671 m. apsilviko vienuolės abitu. Nuo 1673 m. iki jos mirties, 1690 m. jai buvo apsireiškusi Svč. Širdis.

Pamaldumas Jėzaus Širdžiai reiškia Jo Širdies garbinimą, kaip pats V. Jėzus to pageidauja ir kaip Bažnyčia yra aprojavusi. Garbindami Jėzaus Širdį, garbiname patį V. Jėzų. Taip žodžiu ir veiksmu išreiškiame, kad V. Jėzus yra Meilė. Jis myli mus, o atsilygindami už tai mes mylime Jį. Tad pamaldumas Jėzaus Svč. Širdžiai reiškia mūsų meilės išraišką Jėzaus asmeniui. Jo Širdis simbolizuoja begalinę meilę. Norėdamas parodyti savo meilę mums, V. Jėzus parodė savo Širdį:

Uždeki, Jėzau širdis meile gyvent vienybėje taikoji!

„Štai mano Širdis... - kalbėjo Jis šv. Margaritai Marijai. - Kai matai mano Širdį, žinai, kad esu meilės Dievas. Mylėk mane visa savo

širdimi“. Kai mes žvelgiame į V. Jėzaus Širdies paveikslą, turime prisiminti V. Jėzaus meilę mums.
Kunigas Jonas Burkus

literatūros kūrinys turi „susijungti“ su mokiniu, tapti savu. Lapkričio pirmąją mes visuomet skaitydavome eiles, deginome žvakutes. Mokytoja mums leisdavo tarp skaitinių pabūti savotiškoj kontempliacinėj tyloj, kai mes, tuomet visi griežtai netikintieji, turėjome vienintelę progą pasimelsti, sau užduodami klausimus: „Ką gero padariau? Ką nuskriaudžiau ir kodėl? Ar aš noriu dar būti toks blogas? Ar aš galiu skaudinti kitą, juk jam taip pat blogai, kaip ir man? Žinoma, tai nėra naujiena, bet kaip svarbu kiekvienam žmogui surasti savo poziciją tam tikro reiškinio ar dalyko atžvilgiu.

Mokytoja turėjo pedagogės dovaną ir darė su mūsų sielomis stebklus. Po panašių pamokų, kai tartum atrandi kažką svarbaus ir naujo, nors to objektyviai ir nesimato, jausdavaisi svarbus sau ir savaime tapdavai dėmesingesniu kitam žmogui. Tokie sielos atradimai juk vyksta kasdien, ir kiekvienam yra labai reikšmingi, kad jo pasiekimus kažkas matytų ir vertintų, o kas tai geriau gali padaryti, jei ne mokytoja, kuri mus stebėjo ir analizavo kasdien. Juo labiau literatūros mokytoja, kurios dalykas tiesiogiai susijęs su žmogaus dvasia. Per paskutinę pamoką ji paskyrė mums V. Rudoko eiles:

*Ir kol krūtinei plasta
Širdis dar nerami,
Iprasminę suraskit
Jūs tiesą širdimi.
Regėti širdimi,
Kad netriumfuotų melas.
Šventai tikėt imu...
Visur aukščiausias menas -
Regėti širdimi.
Svarbiausia - širdimi!
Tikras pašaukimas - būti tikrai!
Kaip žaizda...*

Mes dėkojame mokytojai už tą nenuilstamą ir nepaprastą dvasios versmę, kuri gaivino mūsų sielas, padrasindama ir kviesdama gyventi vis geriau, už motinišką meilę svetimiems vaikams, už išugdytus dorovinius pagrindus, gydančius ir stiprinančius sielą. Manau, mes jai visą gyvenimą mokėsime savo širdimis. O ar ne tai žmogui gyvenime svarbiausia?
(Iš „Laiškai Lietuviams“)

Su meile jūsų sielai

Ar buvote kada nors išimylėję visiškai nesavanaudiškai ir tiesiog platoniskai? Kartais taip atsitinka, kad atsigrežti atgal ir atrandi žmogų, kurio dvasinės veikimas peržengia laiko bei erdvės ribas ir tarsi nematoma ranka veda dvasią. Tada pasijunti saugus, ramus ir nevienišas. Tik svarbu surasti tokį ryšį su kitu žmogumi, su jo siela. O kad kiekvienas tai galime, nėra abejonės.

Aš visuomet prisiminsiu vieną iš pačių didžiausių savo sielos draugų - literatūros mokytoją, kurią kasdien matydavau, bijodavau per pamokas ir vengdavau sutikti gatvėje. Žinoma, nei mokytojais, nei mokykla niekas niekad per daug nešizavėjo, bet svarbiausias mokytojo darbas yra žvelgti į žmogaus dvasią ir kiek galima ją išplėtoti teigiama linkme.

Kažkuri mano mokytojos veiklos dalis, kažkada girdėti paskatinimo ar sudraudimo žodžiai, amžinos tiesos užsifiksavo mano pašamonėje ir ilgainiui tapo atskaitos taškais, pagal kuriuos matuoju savo darbus. Manau, kad taip atsitiko ne vien man, kad persiėmiau savo mokytojos traktuojamu idealiojo pasaulio modeliu, kuriame tilpo ir deimantai, ir rozės - tiek materialinės, tiek

Viktorija Žilinskaitė

dvasinės vertybės, bet ir visi mano klasės draugai, nes visi sugebėjo įstoti į aukštąsias mokyklas. Ji mus skatino savo meile ir atidumu kitam žmogui, kuris yra absoliuti ir neginčijama vertybė.

Kertiniaus žmogaus gyvenimo veiksniais ji laikė humaniškumą, siekimą žinių, darbštumą, gerį, grožį, tiesą ir teisingumą, bet taip pat neprimesdavo savo reikalavimų, - rinktis vertybes buvo kiekvieno laisva valia. Tik ši moteris sugebėjo laiku įspėti mūsų abejones ir svyravimus dėl kokio nors dalyko ir tartum tarp kitko patardavo tokį būdą ar kelią, kuris net po dvidešimt metų atrodytų teisingas. Kartą ji mums lontoje prieš pamoką užrašė:

*Tik žinau, kad kiekvienas paliekam
pėdas žemėj, kai einam laukais.
Jeigu gilios - ilgam jos išlieka,
jei teisingos - jos tampa keliais...*

Mokytoja bandė parodyti tuos kelius, kuriais mes patys galėtume eiti. Ji norėjo atrasti mums, kuo galėtume pasitarnauti kitiems, savo tautai ir pasauliui, todėl kildino mūsų širdyse tauriausius jausmus. Per literatūros kūrinius ji stengdavosi parodyti, koks įdomus

ir įvairialypis yra gyvenimas, ir žmogus nelyginat vaivorykštė, iš kurios negalima išmesti nė vienos spalvos, kitaip ji nebus vaivorykštė. Ji matė, kaip mes, jauni ilgimės gyvenimo, ir kantriai bei rūpestingai brandino mus, nukęsdama kandžias pastabas, išsišlaškymą ir tingumą, atleisdama tuometinį paauglišką egocentiškumą ir nedėkingumą, kai viską iš gyvenimo ėmė lyg dovanas, už kurias niekas nesijautėm skolingi.

Šalia mūsų jaunatviško laimingumo ji, be abejonės, suvokė pašėlusį skubančio mokslo ir technikos pasaulio poveikį žmogui, kai kasdieninė rutina ir pareigos tarsi niveliuoja asmens individualybę. Savęs netekęs žmogus be galo kenčia, nes nebesuvokia nei kas jis yra, nei kam egzistuoja. Jai labai nepatikdavo, kai mes, ausinėmis užsikimšę ausis ir pripildę jas beprasme muzika, patys užkertam sau kelią pabūti tyloj. Žodis tyla mokytojai buvo tarsi malda. Kai kartais per pamoką ji skaitydavo kūrinių ištrauką ar papasakodavo ką nors, po to visuomet minutėlę nutildavo, kad žodžiai pereitų per mūsų sielą, atrastų kažką bendro tarp autoriaus ir mūsų patirties bei išgyvenimų. Ji pati teigė, kad būtinai

Už nuopelnus Kaune skirta žemės ir kariškiams, ir krepšininkui

Keturiems Vyčio kryžiaus ordiniais apdovanotiems kauniečiams neatlygintinai suteikti žemės sklypai individualių namų statybai.

Posėdžiavusi Kauno miesto valdyba nutarė skirti žemės sklypus 1-ojo vidaus pulko vadui S. Madalovui, buvusiam Saulių sąjungos nariui C. Hopenui, prieškarinio Lietuvos krašto apsaugos ministro generolo S. Raštikio dukrai M. Alksnieniui ir Vytauto Didžiojo atskirojo jėgerių bataliono vadui S. Veprauskui.

Valdybos sprendimu taip pat suteiktas 900 kvadratinį metrų sklypas gyvenamojo namo statybai Žaliakalnio mikrorajone buvusiam Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandos kapitoniui, dabartiniam Mažeikių „Lokių“ treneriui V. Chomičiui.
„L.r.“

Kapuose palaidotos viltys

Simtai jaunų gyvybių sudėta ant Tėvynės laisvės aukuro - jų tarpe ir Vytauto Didžiojo universiteto vyr. dėstytojo inž. Juozo Milvydo gyvybė... Tai asmenybė, kurio gyvenimo pavyzdžiu drąsiai gali sekti lietuviškasis jaunimas, ir tada tikrai neapvils Tėvynės.

Juozas Milvydas žuvo 1941 m. birželio 25d. partizanų kovoje su raudonarmiečiais, pasižymėjęs nepaprasta drąsa. Pirmadienį ir antradienį Juozas su keliais partizanais be pertraukos gynė Kauno radijo siųstuvą. Trečiadienį (VI.25), Kaune jau esant vokiečių kariuomenei, jis galėjo išsėsti, bet ne - jo humaniška širdis negalėjo pakęsti, kad dar pakaušės kaimuose raudonieji žudo beginklius žmones, kankina vaikus, moteris. Su partizanų būriu jis leidosi į naują žygį už Aleksoto prie Noreikiškių dvaro. Ten bolševikai siautė, žudė, degino, įsistiprinę užimtoje kaimo trobelėse. Juozui Milvydui, kaip atsargos puskarininkui, pavedama keturiose užimti vienas namukas, kuriame buvo įsitvirtinę raudonarmiečiai. Narsieji partizanai pasiskleidė slinkti į jais, apšaudydami priešą. Čia ir pervėrė klastinga kulka jaunąją gyvybę... Sunkiai sužeistas, ant rankų nešamas, Juozas dar spėjo pratariti savo kovos draugams: „Aš mirsiu, bet dar taip noriu gyventi“ Tai ir yra tragiškiausia, kad žuvo žmogus, kuris buvo puikiai pasiruošęs gyventi, mokėjo išvermingai ir kūrybingai dirbti. Jis daug žadėjo padirbėti Lietuvos mokslui ir tatybai. V.D. universitetas neteko tokio mokslo personalo nario, kuriam sunku rasti pavaduotoją

Žiupsnelis biografijos

Juozas gimė 1914-V-11. Jo tėvas Viktoras žuvo fronte D. karo pradžioje, palikęs žmoną su trimis vaikučiais. Juozukui, jauniausiajam, tada buvo vos dveji mėnesiai. Nelengvas našlaičių gyvenimas. Juozas augo žemiaučiu centre - Telsiuose. Gražios gamtos apsupty, jis vispusiškai brendo, ugdė savyje puikius vyriškus būdo bruožus, augo sveikas ir stiprus. Gimnazijoje buvo pirmasis mokinys ir drauge veikliai dalyvavo organizaciniame gyvenime: skautų sąjungoje, gimnazijos orkestre, chore. Būdamas giliai religingas iki pat mirties, jis dar gimnazijoje giedojė bažnytiniam chore, kartais kaip solistas. Kur Juozukas, ten visada skambėdavo melodingos, jausmingos dainos ir juokas. J.Milvydas buvo jautrus patriotas. Jis glaudžiai siejo savo darbą ir ateities planus su Lietuvos reikalais.

Giliai pergyvendavo

Juozas ir Marija Milvydai
Vestuvinė nuotrauka iš šeimos albumo.

kiekvieną linksmą ar liūdną Tėvynės likimo posūkį. Mokėdamas priėti prie žmogaus, Juozas sugebėjo ir kitus užkrėsti patriotizmu. Vieną aplenkėjusią šeimą gimnazistas Milvydas savo taktiškumu tikrai gražino lietuvių tautai.

1932 m. baigęs Telsių gimnaziją, Juozas Milvydas įstojo į V.D. universiteto Technikos fakulteto statybos skyrių. Jį viliojo Vakarų kultūra. Atliekamu laiku mokėsi Vakarų Europos kalbų. Visas atostogas Juozas naudodavo praktinėms specialybės žinioms įsigyti - dirbdavo prie statybų. Šalia studijų ir universitete Juozas buvo veiklus studentų skautų Korpl' Vytis narys, kurį laiką jos vadovas. Nemuno potyvniio metu organizavo pagalbą nukentėjusiems, Kalėdų metu ruošdavo eglutes vargšams; sueigose su jaunaisiais studentais rengdavo pasikalbėjimus būdo auklėjimo temomis, ruošdavo ekskursijas tėvynei pažinti, mokėdavo liaudies dainų ir t.t. Svarbiausia, kad jis paveikdavo draugus ne didaktiškais žodžiais, bet savo gyvu pavyzdžiu, savo darbu. Būdamas studentas, vėliau ir baigęs universitetą, Juozas Milvydas buvo Vytauto Didžiojo universiteto studentų choro narys, ypatingai vertinamas dėl muzikalumo ir gero baritono. Nepaisant to vispusiško veiklumo, Juozas baigė universitetą ir įgijo statybos inžinieriaus vardą labai trumpu laiku - per penkerius metus, 1937 m. lapkričio mėnesį. Jis baigė pirmas iš 250 drauge su juo įstojuusių studentų. Karinę prievolę inž. Milvydas atliko Kaune, Priešlėktuvinės apsaugos rinktinėje. Tuo pat metu jis buvo pakviestas asistentu į V.D. universitetą Technikos fakulteto Statybos katedrą. 1938 m., jis pakeliamas

vyr. asistentu, 1940 adjunktu, vėliau vyr. dėstytoju. 1940-41 m. inž. Juozas Milvydas dėstė šiuos kursus: „Statybos enciklopediją“ Technologijos fak. II kurse ir „Sąmatas ir atskaitomybę“ Statybos fak. III-IV k. Drauge jis buvo Statybos kabineto vedėju ir vadovavo statybos pratimams su II kurso studentais. Jis parodė daug kūrybinės iniciatyvos iš naujo sukurdamas Statybos kabinetą ir patobulindamas senąsias kursų programas ar paruošdamas visai naujai. Pradėjęs ruošti vadovėlį dėstomajam kursui, inž. Juozas Milvydas ypatingai pasigedavo mokslinių ryšių su Vakarais. Bolševikų santvarka nukirto bet kokius ryšius su užsieniais, kad net jokių mokslinių knygų ar instrumentų negaima buvo gauti. Išspausdinti keli straipsniai „Technikoje ir ūkyje“ ir „Lietuviškoje enciklopedijoje“ parodo, kad inž. Juozo Milvydo tikrai būta gausus inžinieriaus - mokslininko.

Juozas Milvydas tiesiog stebindavo artimuosius ir bendradarbius savo atvirumu ir

tiesumu. Jis nesivaržydavo sakyti tiesą ir tokiose aplinkybėse, kai raudonieji okupantai žiauriai persekiojo už tiesą ir patriotizmą. Juozas niekad neabejojo, kad bolševikiniai įsiveržėliai dings iš mūsų žemės. Jis tiesiog nujautė karą ir buvo jam pasiruošęs. Jau pavasarį J.Milvydas veikė slaptoje lietuvių aktyvistų organizacijoje. Bolševikai išvežė į Sibirą Juozo seserį su šeima (buv. Svetimo ministr. J.Tonkūna).

Matyt, nujausdamas savo greitą mirtį, atsisveikindamas su motina ir žmona ir išeidamas į kovą, Juozas pasakė: „Tėvynė reikalauja aukų ir aukų bus“. Likusi jauna našlė su vos 7 savaičių kūdikiu, motina, brolis visad liudės to vyro, kuris aukėjo savo gyvybę, kad kitiems laisvę pirkėtų. Prie jo kapo susimąstys ne vienas lietuvis jaunuolis ir pasiryž dirbti už du, kad bent kiek pavaduotų Lietuvai žuvusį partizaną.

Fil. inž. Jurgis Gimbutas

(Juozas Milvydas yra dėdė gerai žinomas Melbourne lietuvių viešloje, vyr. skautininkės, Rasono Seserijos Vadovės Rasos Statkuvienės ir Brisbanėj gyvenančio jos brolio Algio Milvydo.)

Ji įkūnijo meilę

Indijos vyriausybės surengtos valstybinės Kalkutos Motinos Teresės laidotuvės susilaukė indistų kritikos ir protestų. Pasaulinė indistų taryba paskelbė komunikatą kuriame sakoma jog Motina Teresė buvo religinė veikėja, kurios tikslas buvo taip pat krikščyti ir atvertinėti žmones, todėl valstybinės jos laidotuvės prieštarauja sekuliariniam Indijos valstybės pobūdžiui ir yra nesuderinamos su kultūrinėm, dvasinėm ir religinėm Indijos tradicijom. Pasaulinės Indistų tarybos generalinis sekretorius Acharyja Girijaj pastebėjo, jog kai prieš ketverius metus mirė žymus indistų veikėjas ir socialinis darbuotojas Swami Chinmayananda, vyriausybė nepaskelbė net gedulo. Todėl, kaip sakoma ir oficialiame komunikate, dvi gedulo dienos ir valstybinės laidotuvės Gailestingumo

misionierių įkūrėjai įžėdžia 700 milijonų indistų jausmus, nes tokia jai rodoma pagarba gali paskatinti indistų perėjimą į krikščionybę.

Kitokios nuomonės yra Indijos musulmonai, kurių įsitikinimu Motina Teresė yra verta valstybinių laidotuvių, nes jos veikla buvo aukščiau kastų ir atskirų religinių grupių. „Ji įkūnijo meilę, užuojautą ir altruizmą“ - sakė Delio Imamas Abdula Buchari.

Be aukštų Bažnyčios hierarchų ir kariškių bei sesių vienuolių laidotuvėse dalyvavo Palestinos lyderis Yasser Arafat, Pietų Afrikos prezidentas Nelson Mandela, Prancūzijos prezidentas Jaques Chiraque, Italijos prezidentas Oscar Luigi Scalfaro, Rumunijos prezidentas Emil Constantinesco, JAV prezidento žmona Hilary Clinton ir Kanados prezidento žmona Aline Chretien. Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikan

Aptiktas svarbus Lietuvos raštijos leidinys

Mokslų akademijos bibliotekoje aptikta knyga. Ja Martynas Mažvydas naudojo rengdamas spaudai „Katekizmą“, kurio 450-osios metinės šiemet minimos Lietuvoje.

Dvejais metais anksčiau už M.Mažvydo „Katekizmą“ išleista Jano Sekluciano katekizmą „Katekizmu text prosti dla prostego ludu“ atsitiktinai aptiko bibliotekos darbuotoja.

1545 metais Karaliaučiuje išleistas 16 puslapių knygos egzempliorius yra retas užsienyje ir galbūt vienintelis Lietuvoje.

Knygotyrininkai yra nustatę, kad būtent šia knyga naudojosi pirmosios lietuviškos knygos autorius. Manoma, kad šis retas leidinys į Mokslų akademijos biblioteką pateko iš Karaliaučiaus valstybinio archyvo apie 1945-1946 metus

„L.r.“

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Vietnamo komunistinė valdžia suteikė leidimą Vietnamo Katalikų Bažnyčiai išleisti naująjį visuotinį katekizmą, bet su sąlyga, kad jame nebus skyriaus apie moralės klausimus. Manoma, kad Vietnamo režimui nepriimtina tame skyriuje pateikta valdžios samprata. Cenzuruojamoje dalyje yra minimi raginimai valdžioms gerbti žmogaus teises ir siekti visuomenės gerovės.

Būtent šie klausimai yra aktualūs šalyje, kurioje pripažįstama vienpartinė sistema, griežtai apribotos piliečių teisės bei laisvės ir klėsti valdžios korupcija. Taip pat mažasis katekizmas buvo Vietnamo valdžios cenzuruotas. Katalikų apžvalgininkai pažymi, kad palyginus su katekizmo cenzuravimu Vietname kur kas švelniau cenzuruojama pornografinė leidyba.

PABUNDANTIS ŽEMYNAS

Pietų Amerika, buvusi ispanų-portugalų kolonija, po išsilaisvinimo suskilo į atskiras valstybes, bet bendra kalba (ispanų) išsilaikė visur išskyrus Braziliją, kur žmonės kalba portugališkai.

Iki paskutinių laikų tas naujas valstybes valdė įvairūs diktatoriai arba generolai. Industrija buvo primityvi, o taip pat ir žemės ūkis, išskyrus gyvulininkystę Argentijoje. Iš vis ekonomija buvo skurdi ar net labai bloga kai kuriose šalyse. P.Amerikos įtaka pasaulio politikoj buvo ir dar yra gana maža.

Šio žemyno atsilikimas nesurištas su žemės turty stoka. Nevykę diktatoriai ir įsigalėjusi korupcija ir biurokratija yra nemažesnės ekonomio ir politinio skurdo priežastys. Nemažai žalos padarė ir Maskvos diriguojamas komunistų partizanų judėjimas. Generolai valdyti nesugebėjo, išskyrus Čilės gen. Pinochet, kuris ne tik sutramdė revoliucionierius, bet įvedė tvarką ir sveiką ekonomiją. Dabar Čilė pirmauja P.Amerikoj, nors yra neturtingas kraštas.

Bet šio dešimtmečio pradžioj generolus ir diktatorius pakeitė demokratiškos valdžios, kurios tuoj pat pradėjo pravesti reikiamas reformas. Ekonomija pagerėjo Argentinoj ir Brazilijoj, didžiausioj

Rašo dr. Jonas Kunca, M.D.

žemyno valstybėj, kur randasi tropiniai miškai-žemės atmosferos plaučiai. Argentinos pesas yra stabilus jau virš 10 metų (1 pesas = 1 US doleriui).

Gerėjant ekonomijai Argentinoj ir Brazilijoj, ji pradeda atsigausti ir kaimyninėse šalyse. Teigiamas žingsnis buvo susiburti žemyno pietų valstybėm į vieną ekonominį bloką. Europos vadai, Kohl'is ir J.Chirac'as, supranta didelės P.Amerikos rinkos svarbą ir yra apvažinėję visas svarbesnes valstybes.

Sustiprėjęs P.Amerikos žemynas reikalauja, kad jam būtų duota viena nuolatinė vieta galingoje JTO Saugumo Taryboje. Brazilija, kaip didžiausia žemyno valstybė, norėtų ją užimti. Argentina siūlo, kad ta vieta būtų rotuojama tarp P.Amerikos valstybių. Atsiranda nesklaidumų, bet jie nėra svarbūs.

Argentina norėtų tapti ne - NATO JAV sąjungininke, kokios yra Izraelis, Japonija ir P.Korėja. Kai kuriems kaimynam nepatinka toks Argentinos iškelimas. Ypač tam prieštarauja Čilė, Argentinos kaimynė. Kitą mėnesį prez. Cinton'as važiuoja į Buenos Aires, kur ko gero ir pasirašys tokią sutartį.

Ekonominiam augimui sąlygos yra labai palankios. Vandeningiausia pasaulyje upė - Amazonė yra P.Amerikoj. Ant kitų upių yra pastatytos vienos iš didžiausių pasaulyje vandens jėgainės teikiančios pigią elektros srovę Argentinai, Brazilijai ir Paragvajui. Vokiečių pastatytos atominės jėgainės apsirūpina vietiniu kuru.

Milžiniški derlingos žemės plotai yra Argentinos Pampoj ir Urugvajuj.

P.Amerikoj yra daug geležies rūdos, vario ir kitų metalų, kurių eksploatacija gali būti išplėsta. Venuezojoj, Meksikoj ir Argentinoj randasi nemaži naftos rezervai, kurių visiškai pakanka žemyno reikalui. Atrodo, kad tarp Argentinos ir Malvino salų Atlanto vandenynė yra labai svarbūs naftos rezervai, iki šiol dar neeksploatuojami. Bet Argentina kartu su Anglija ruošiasi tai padaryti.

P.Amerikos Atlanto vandenyno pakrantės turtingos žuvimis, kai kitose žemės vietose jų skaičius yra labai sumažėjęs.

Kas dar vis stabdo ekonominio progreso greitį, tai korupcija ir biurokratija. Kai šitos ydos bus pažabotos, P.Amerika gali tapti turtingiausiu pasaulio žemynu.

400 tūkstančių lity - Lenkijai nuo Lietuvos

Lietuvos žmonės potvynio nusiaubtai Lenkijai paaukojo 400 tūkst. litų. Akcija „Lietuvos žmonės - nukentėjusiems nuo potvynių Lenkijoje“ organizavo komercinė radijo stotis „Znad Wilii“.

Pinigų rinkimo akcija buvo pradėta liepos 12 dieną, iš karto po to, kai pietinėse Lenkijose žemėse dėl didžiulių liūčių prasidėjo neregėtas potynis. 25-ose stichijos paliestose Lenkijos vaivadijose nuo potvynio žuvo 60 žmonių.

Akcija baigta labdaringu klasikinės muzikos koncertu Nacionalinėje filharmonijoje.

„Znad Wilii“ vadovas Č.Okinčicas teigia, jog už paaukotas lėšas ketinama atstatyti penkias mokyklas, kurių viena būtų katalikiška, o jei tokios neatsirastų - penktadalis sumos būtų skirtas kuriai nors nuniokotai bažnyčiai atstatyti.

A.Brazauskas, o V.Adamkui ši teisė nebus suteikta, daugiausia rinkėjų balsų atiteks buvusiam generaliniam prokurorui Artūru Paulauskui.

Kadangi antrajame rinkimų ture dalyvaus du daugiausia balsų pirmajame rinkimų ture surinkę kandidatai, tuomet varžovais greičiausiai taps V.Landsbergis su V.Adamkumi.

Tuomet netgi V.Landsbergio nesėkmės atveju Tėvynės sąjunga turės daugiau įtakos Prezidentui. Tam turėtų padėti Lietuvos centro sąjungos (LCS), remiančios V.Adamkų, dalyvavimas valdancioje koalicijoje.

Dėl A.Brazausko neabejoja

„Visada buvau tikras, kad A.Brazauskas dalyvaus Prezidento rinkimuose“, - teigė V.Landsbergis. Jis sakė, kad A.Brazauską vertina „kaip svarbiausią kandidatą“.

Geriausiu kandidatu į Prezidento postą V.Landsbergis pavadino save. Jis rėmėsi savo įdirbiu, kvalifikacija ir tinkamumu.

Seimo pirmininkas sakė neketinąs susitikinėti su kitais pretendентаis, sieksiančiais valstybės vadovo posto.

„V.Adamkus yra įdomus bendrauti. Be to, situacija yra savotiška ir unikali“, - kalbėjo V.Landsbergis.

LDDP ieškos savo kandidato?

„Lietuvos ryto“ žiniomis, LDDP taip pat svarsto variantus, ką daryti, jeigu A.Brazauskas nutars nedalyvauti rinkimuose.

Tuomet LDDP turėtų iškelti savo kandidatą. Realiausiais pretendентаis laikomi LDDP pirmininkas Česlovas Jursėnas ir jo pavaduotojas Povilas Gylys.

„LDDP remia vienintelį pretendentą - dabartinį Prezidentą A.Brazauską. Dėl kitų kandidatų nuspręsta nebuvo“, - sakė P.Gylys. „L.r.“

Nusitaikę vadovauti valstybei V.Landsbergis ir V.Adamkus

Ramunė Sakalauskaitė

Tėvynės sąjunga nesitūlys kreiptis į teismą, jeigu Vyriausioji rinkimų komisija kandidatu į Prezidentus įregistruos Valdą Adamkų.

Šią Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio nuostatą paskelbė V.Adamkaus rinkimų štabo vadovas Vidmantas Staniulis.

Nauja ar sena nuostata?

V.Staniulio pranešime teigiama, esą V.Landsbergis „pakartojė anksčiau išsakytą nuostatą“ dėl JAV visuomenės veikėjo, gamtosaugininko V.Adamkaus galimybių dalyvauti kovoje dėl valstybės vadovo posto.

Tačiau anksčiau Seimo vadovas yra abejojęs, ar verta dėl vieno asmens keisti Konstituciją.

Tos pačios politikos laikėsi ir V.Landsbergio vadovaujama Tėvynės sąjunga.

„Kalbų gali būti šimtas. Kodėl turėčiau vertinti visus pakalbėjimus?“ - klausė V.Landsbergis, komentuodamas opozicijos pastabas dėl pakeistos nuostatos apie V.Adamkaus įregistravimą kandidatu.

Pokalbis V.Landsbergio bute

Seimo pirmininkas V.Landsbergis savo namuose pusantros valandos kalbėjosi su V.Adamkumi. Šis susitikimas buvo surengtas V.Landsbergio aplinkos žmonių iniciatyva.

Politikai kalbėjosi apie Lietuvos padėtį ir jos tarptautines perspektyvas artėjant Prezidento rinkimams. Buvo aptarta ir Lietuvos dešinės orientacijos

V.Landsbergis

nuoseklus įtvirtinimo reikmė.

„V.Landsbergis įsitikinęs, kad jis geriausiai apgintų Lietuvos ir jos žmonių interesus, be to, jo kandidatūra remia įtakingos politinės jėgos“, - teigiama V.Adamkaus rinkimų štabo pranešime spaudai. Taip pat pažymima, kad ir V.Adamkus „įsitikinęs, jog daugelis žmonių nori matyti būtent jį Prezidento pareigose“.

V.Landsbergis su V.Adamkumi teigė esą pasiryžę siekti visuomenės konsolidacijos ir susitaikymo.

Abu pretendentai į valstybės vadovo postą susitarė dėl artimiausio pagrindinio dalyko: sąžiningos konkurencijos rinkimuose ir bendradarbiavimo po rinkimų.

Yra juridinių nesklandumų

Seimo pirmininkas žurnalistams sakė asmeniškai nesąs prieš V.Adamkaus įregistravimą ir esą už tai, kad patys rinkėjai galėtų pasisakyti dėl jo kandidatūros.

Tačiau, kaip kalbėjo V.Landsbergis, įregistruoti žinomą JAV lietuvių gamtosaugininką ar jo

V.Adamkus

neįregistruoti yra Vyriausiosios rinkimų komisijos valia.

Anot Seimo pirmininko, yra tam tikrų „juridinių niuansų ir nesklandumų“, į kuriuos prieš kelerius metus neatsižvelgė pats V.Adamkus.

Politikai kuria versijas

V.Landsbergis paneigė kalbas, esą jo susitikimą ir teigiamą požiūrį į JAV visuomenės veikėją V.Adamkų paskatino Prezidento Algirdo Brazausko abejonės dėl dalyvavimo valstybės vadovo rinkimuose.

Šios versijos besilaikantys politikai tvirtino, kad Tėvynės sąjungos lyderio sprendimas netrukdyti rinkimuose dalyvauti V.Adamkui susijęs su pastarųjų visuomenės apklauš duomenimis.

Apklausoje parodė, kad jeigu rinkimuose nedalyvaus

RAŠOTE TESTAMENTĄ širkite dalį „Tėviškės Aidams“. Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

TRUMPAI

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis paragino skatinti ir plėsti visuomeninį judėjimą „Stabdyk nusikalstamumą“.

Piliečiai turi teisę į savigną, ir reikia visokeriopai remti bei sudaryti sąlygas, kad jie šia teise naudotųsi, sakė Seimo vadovas šio judėjimo respublikinėje konferencijoje.

V.Landsbergis apgailestavo, kad prieš pustrėčių metų konservatorių pasiūlymas į kovą su nusikalstamais labiau įtraukti visuomenę nebuvo palaikytas tuometinės VIDAUS reikalų ministerijos vadovų. Dabar jis sulaukia vis didesnio pritarimo, ir tai labai sveikintina.

Nusikalstamumas nemažėja, kalbėjo Seimo pirmininkas. Nereikia iš to daryti politinio triukšmo, bet imtis papildomų priemonių būtina.

Prezidentas Algirdas Brazauskas dekretu suteikė malonę G.Grybei. Šis su „tulpinių“ gauja susijęs panevėžietis 1994 metais itin žiauriai nužudė 28 metų Alvydą Gelazį.

Malonės komisija, kuriai vadovauja Prezidentas, G.Grybei Panevėžio apygardos teismo paskirtą 12 metų laisvės atėmimo bausmę sumažino septyneriais metais. Nuteistajam liko kalėti dveji metai.

A.Gelazis buvo nužudytas 1994 metų rugsėjo mėnesį. Jį Panevėžio kultūros ir poilsio parke, matant daugybei žmonių, užpuolė G.Grybė ir kitas „tulpinių“ gaujos narys E.Jovaiša. A.Gelaziui kumščiu į veidą pirmas trenkė E.Jovaiša, o paskui pargriuvusią auką peiliu emė badyti G.Grybė.

Malonę Prezidentas teikia pagal nuteistųjų prašymus. Prie jų gali būti pridėti Seimo narių tarpininkavimo raštai. Vėliau šie prašymai svarstomi prie Prezidento veikiančios Malonės komisijos posėdyje.

Ši komisija, į kurią įeina Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, generalinis prokuroras, teisingumo ir vidaus reikalų ministrai, Prezidentūros kanceliarijos vadovas, Prezidento patarėjas valstybės ir teisės klausimais, Kalinių globos draugijos atstovas bei policijos kapelionas, turi patariamąjį, bet ne sprendžiamąjį balsą.

G.Grybė ypač aktyviai užtarė Kalinių globos draugijos atstovas Viktoras Petkus.

Prezidento patarėjas teigė nežinąs, ar kas nors iš Seimo narių tarpininkavo dėl malonės suteikimo G.Grybei.

Kalinių globos draugijos atstovas V.Petkus sakė, kad jis į kiekvieną žmogų žiūri krikščioniškai ir gina kalinius. V.Petkus neatsakė, kodėl iš tūkstančių nuteistųjų išsirinko būtent G.Grybė ir ar kas nors iš Seimo narių jį prašė aktyviai ginti šį žmogūdį.

Į Vilniuje minėtas Vilniaus Gaono Elijahu 200-ąsias mirties metines atvyko ir aštuoni Gaono palikuonys.

Svečius priėmė Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas ir Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Tarp atvykusiųjų - brolis ir sesuo Naomi ir Davidas Simonai. M.Mažvydo nacionalinėje bibliotekoje atidaromoje parodoje, skirtoje Vilniaus Gaonui, eksponuojama Simonų padovanota Gaono portreto fotokopija.

Manoma, kad Simonų namuose Londone saugomas portretas yra vienintelis, nutapytas Gaonui gyvam esant.

Nežinomas italų dailininkas Vilniaus Gaoną tapė už užuolaidos, nes pagal žydų tradicijas neleistina daryti gyvo žmogaus atvaizdo.

Vilniuje įvykusiame susitikime su šalies komercinių bankų vadovais Lietuvos banko (LB) valdybos pirmininkas Reinoldijus Sarkinas patvirtino, kad lito ir JAV dolerio santykis nesikeis iki 1999 metų ir bus 4 litai už dolerį.

Lietuvos bankas vykdo patvirtintą LB pinigų politikos programą 1997-1999 metams. Pagal ją litas su valiutu krepšeliu, kurį sudarytų JAV doleris ir euras, gali būti susietas tik trečiajame etape, kuris prasidės ne anksčiau kaip 1999 metais.

Susitikime vėl diskutuota dėl siūlymo įteisinti paskolas ūkio subjektams užsienio valiuta.

R.Sarkinas sakė, jog tai bus leista, bet nenurodė tikslaus termino. Pasak jo, kai ateis laikas ir bus palankus momentas, tai gali būti ir po 3, ir po 6 mėnesių.

R.Sarkinas informavo, kad LB baigia parengti ir artimiausiu metu atiduos svarstyti Seimui naują Lietuvos banko įstatymo projektą. Kalbėta ir apie kuriamą naują komercinių bankų įstatymo projektą.

R.Sarkinas tvirtino, kad bankininkystės padėtis Lietuvoje yra nebloga, nors kai kas ir norėtų dėl to sukelti abejonių, ir esą ji tik gerės.

Seimo pirmininko pavaduotojas R.Ozolas kreipėsi į Prezidentą ir užsienio reikalų ministrą, ragindamas inicijuoti Izraelio ambasadoriaus O.Ben Huro atsaukimą iš Lietuvos.

Pasak R.Ozolo iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame Gaono Elijahu atminimui, O.Ben Huro pasakyta kalba reiškia „nepagarbą Lietuvos valstybei, rodo rimtą diplomatui būtino supratimo ir profesinio takto stoką“.

Seimo narys K.Bobelis paprašė užsienio reikalų ministro pareikšti protestą Izraelio vyriausybei. Jis taip pat pageidauja, kad ambasadorius O.Ben Huras būtų atšauktas.

Nusikalstamumas Lietuvoje per šešis mėnesius, palyginti su tuo pačiu 1996 metų laikotarpiu, padidėjo 14,2 proc.

Nusikalstamumas šiomet sumažėjo tik Panevėžyje (9,6 proc.), Marijampolėje (1,5 proc.) ir Kauno rajone (14,1 proc.). Visuose kituose

miestuose ir apskrityse jis didėjo.

Sausio-liepos mėnesiais užregistruota 43,6 tūkst. nusikaltimų, pernai tuo pat metu jų buvo įvydyta 38,2 tūkst.

Šiomet smarkiai daugėjo nusikaltimų, susijusių su narkotikais, - per septynis mėnesius jų užregistruota 350 atvejų, arba 24 proc. daugiau nei pernai, taip pat plėšimų - 2,2 tūkst., arba 17,4 proc. daugiau.

Tyčinių sunkių kūno sužalojimų per septynis mėnesius užregistruota 14 proc. daugiau nei pernai (220 atvejų), butų vagysčių - 12,6 proc. daugiau (5,4 tūkst.).

Kauno taryba už ypatingus nuopelnus Lietuvos Respublikai ir miestui Kauno garbės piliečių vardus suteikė krepšininkei Arvydai Saboniui ir boksininkui Algirdui Socikui. Pažymėjimai apie suteiktą vardą ir regalias jiems iškilmingai buvo įteiktos rugsėjo 18 dieną 18 valandą Kauno rotušėje.

Iki šiol Kauno garbės piliečių vardai buvo suteikti Juozui Urbšui, Viktorui Kuprevičiui, Vytautui Landsbergiui-Zemkalniui, Mykolui Žilinskiui, Vincentui Sladkevičiui, Vytautui Landsbergiui, Stasiui Lozoraičiui (po mirties), Sigitui Tamkevičiui ir Bernardui Brazdžioniui.

Kauno tarybai Kauno garbės piliečių vardus suteikti 32 metų Arvydai Samoniui ir 69 metų Algirdui Socikui pasiūlė Kauno deputatų klubas. Nors Kaunas pelnytai vadinamas Lietuvos krepšinio sostine, be to, tarp kauniečių nestinga ir kitų sporto šakų žvaigždžių, miesto garbingųjų sąrašė kol kas nebuvo nė vieno sportininko.

Nuo rugsėjo pradžios atnaujintas elektros eksportas į Baltarusiją.

Lietuviškos elektros perpardavinėtojų konkursą, kurį paskelbė energetikos bendrovė „Lietuvos energija“, laimėjusi Virdžinijos salose registruota bendrovė „Liberty“ per mėnesį baltarusiams parduos iki 150 mln. kilovatvalandžių elektros.

Konkursui pateiktoje medžiagoje „Liberty“ nurodė, kad mokės po 6,8 cento už kilovatvalandę elektros energijos.

Iki liepos mėnesio baltarusiams tiekama elektra buvo parduodama 0,8 cento brangiau. Tačiau ūkio ministerijos vadovas pramonininkas V.Babilius pasirūpino, kad tuometinei elektros eksportuotojai Baltarusiją-Rusijos bendrovei „Energija“ - elektros kaina būtų padidinta iki 8 centų už kilovatvalandę.

Rusai ir baltarusiai iškart atsakė pabrangusios elektros, todėl liepą eksportas nutrūko.

Žlugus eksportui energetikai vyko į Rusiją, Baltarusiją, Ukrainą tartis dėl tiesioginio elektros tiekimo.

Tačiau visos šalys atsisakė už elektrą mokėti pinigais, juolab didesnėmis kainomis.

Rugpjūčio mėnesį buvo paskelbas konkursas elektros eksportuotojams atrinkti.

Jį laimėjo bendrovė „Liberty“ - buvusi „Energijos“ natūrinių mainų vykdytoja Baltarusijoje. Rusai už lietuvišką elektrą Baltarusijoje gaudavo įvairių prekių, kurių „pavertimu“ pinigais rūpinosi „Liberty“.

„Lietuvos energija“ už elektrą gaudavo branduolinio kuro.

Sveicarijos kriminalinė policija pranešė, kad sulaikyti asmenys, įtariami organzavę Ciuriche įvykdytą vieną didžiausių visų laikų pašto apiplėšimų. Rasta daugiau kaip trečdalis pavogtų pinigų.

Per bendrą Sveicarijos ir Italijos policijos operaciją sulaikyti 13 žmonių, iš jų keturi Milane.

Daugiau kaip 20 milijonų Sveicarijos frankų (apie 14 milijonų dolerių) buvo rasta viename Ciuricho bute. Rugsėjo 1 dieną penki vyrai, apiplėšę centrini Ciuricho paštą, pagrobė rekordinę 53 milijonų Sveicarijos frankų (apie 37 milijonų dolerių) sumą.

Pasak Ciuricho prokuroro Rolfo Jeagerio, du iš penkių apiplėšimo dalyvių sulaikyti. Prokuroras atsisakė patvirtinti Milano policijos pranešimus, kad apiplėšimo organizavimu įtariamam italui Ciuriche priklauso baras.

Pasak prokuroro, dauguma įtariamųjų - užsieniečiai, įkūrę kriminalinę organizaciją.

Latvijos policija sulaikė nusikaltėlių grupetę, kuri per pusantūrą metų pagamino apie 20 tūkstančių falsifikuotų dviejų latų monetų.

Pirmąjį nusikaltėlių teisės saugos pareigūnai sulaikė rugpjūčio pabaigoje. Tačiau apie šią operaciją nebuvo pranešta net kriminalinių įvykių suvestinėje. Pasak policijos, toks slaptumas buvo būtinas, kad būtų galima sulaikyti grupuotės vadeivą, du kartus teistą Vadimą Novikovą.

Policijos pareigūnai taip suorganizavo sulaikymo operaciją, kad tie nusikaltėliai, kurie iš karto nebuvo suimti, neitartų, jog jų bendrininkai jau sulaikyti.

Latvijos vidaus reikalų ministras Zieduonis Čeveras šios operacijos metu ėmėsi politinės atsakomybės ir sutiko grupuotės lyderį V.Novikovą net laikinai išleisti iš šalies.

Artimuosius Rytus lankydama JAV valstybės sekretorė antrąją vizito dieną susitiko su palestiniečių lyderiu Yasseru Arafatu. Susitikimas įvyko vakarinės Jordano upės pakrantės Ramalos mieste.

Pokalbyje su Y.Arafatu M.Albright papabrėžė, kad ji atvyko išgilinti į palestiniečių problemas. „Aš suprantu jūsų pyktį dėl Izraelio pozicijos. Ši pozicija neskatina taikos proceso“, - sakė M.Albright.

Spaudos konferencijoje Ramalose JAV valstybės sekretorė teigė, kad Vašingtonas rėmė ir remia principą „žemė už taiką“, nes jis yra vienintelis, galintis padėti įtvirtinti stabilumą regione.

„Dabar prasidėjo sunkiausias etapas, kurį turės įveikti Palestinos žmonės. Blokada, nepriteiktus ir nuostolius - nemaloni, bet laikina realybė“, - sakė M.Albright.

Žydai ieškojo pinigų, kurių nebuvo

Bandyta sukelti skandalą

Lietuvą pasiekė didžiausiam Izraelio dienraštyje hebrajų kalba „Haaretz“ paskelbtas straipsnis, kuriame rašoma, kad dalis visame pasaulyje surinktų pinigų, skirtų Vilniaus Gaono mirties 200-ųjų metinių minėjimui Lietuvoje, buvo panaudota visai kitiems reikalams.

Straipsnyje „Karnavalas ant Gaono kapo“ pabrėžiama, kad Lietuvos Vyriausybės sudaryta minėjimo komisija bei Prezidentas Algirdas Brazauskas prieš dvejus metus kreipėsi į įvairias žydų bei kultūros organizacijas, ir buvo surinkta 2,5 milijono dolerių.

Izraelio laikraštyje teigiama, kad informacija apie tariamai surinktus milijonus dolerių ir nežinia kur dingusių jų dalį buvo paskelbta Izraelio užsienio reikalų ministro pavaduotojo Natano Mirono kabinete įvykusiame specialiaame susirinkime dėl Lietuvos ir Izraelio santykių liepos pabaigoje.

Milijonas - iš biudžeto

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius „Lietuvos rytui“ sakė, kad gandai apie kažkokias sąskaitas Amerikos bankuose - grynas prasimanymas. Lietuvos žydų bendruomenė kartu su Kultūros ministerija maždaug prieš metus įregistravo Gaono minėjimo rėmimo fondą, ir jį buvo pervaista labai nedaug pinigų.

Pinigus konkreitiems tikslams iš šio fondo sąskaitą pervedė Atviros Lietuvos fondas, JAV ambasada, kitos organizacijos. JAV gyvenantis George'as Rohras pervedė 30 tūkst. dolerių Lietuvos žydų bendruomenei, ir šie pinigai buvo panaudoti žydų kapinėms tvarkyti.

Toms pačioms kapinėms tvarkyti Lietuvos Vyriausybė skyrė 360 tūkst. litų, kurie pervesti Vilniaus savivaldybei. Už juos buvo pastatyta tvora, atskirianti žydų kapus nuo katalikų kapų, nutiestos komunikacijos.

Straipsnyje minimiems Gaono kapui, jo butui restauruoti, skulptūrai bei gatvei jo varadu tvarkyti pinigus skyrė Lietuvos Vyriausybė. Taigi, S. Alperavičiaus teigimu, Gaono minėjimui skirta 600 tūkst. litų ir dar 360 tūkst. litų - savivaldybei žydų kapinėms tvarkyti.

S. Alperavičius sakė, kad straipsnyje „Karnavalas ant Gaono kapo“ minimas Pietų Afrikos Respublikoje gyvenantis žydų bendrijos vadovas Mendelis Kaplanas yra paaukojęs Lietuvos žydų bendruomenei 20 tūkst. dolerių.

Už šiuos pinigus buvo išpirktas žydų kapinėse neteisėtai privatizuotas sargo namelis, kuris dabar pertvarkomas į laidojimo ceremonijoms pritaikytas patalpas.

Sąskaitos buvo nurodytos

Lietuvos kultūros ministerijoje informavo, kad be Prezidento A. Brazausko dekreto dėl Vilniaus Gaono Elijahu mirties 200-ųjų metinių paminėjimo ir keleto Vilniaus nuotraukų, yra nurodytos ir dvi sąskaitos JAV ir Vokietijos bankuose, kur raginama siųsti pinigus.

S. Alperavičius sakė, jog

Dalia Gudavičiūtė

sąskaitos atidarytos, kad patogiau būtų pervesti pinigus. Jis teigė kiekvieną pageidaujantį galįs informuoti, kiek šiose sąskaitose yra pinigų.

Lietuva buvo apšmeizta

Kultūros ministras Saulius Saltenis, vadovaujantis Vilniaus Gaono 200-ųjų mirties metinių minėjimo valstybinei komisijai, pareiškė kad minėjimo renginiai yra finansuojami iš Lietuvos valstybės biudžeto.

Tačiau ministras pageidavo gauti tikslios ir patikimos informacijos apie kokias nors papildomas lėšas, kurios buvo surinktos minėjimui, neturint jokių vadovaujamos grupės įgaliojimų.

S. Saltenis stebėjosi, kad nepatikimi gandai iš oficialios Izraelio įstaigos atsidūrė spaudoje.

Seimo narys Emanuelis Zingeris straipsnį Izraelio laikraštyje pavadino begėdišku Lietuvos valstybės šmeizimu, į kurį turėtų atsakyti Lietuvos Prezidentas, Vyriausybė ir Izraelio užsienio reikalų ministerija.

Ambasadorius būtų žinojęs

Siuo metu atvykęs į Vilnių

Lietuvos ambasadorius Izraelyje Romas Misiūnas sakė, kad tas straipsnis nėra rimtas. Jei toks susitikimas būtų vykęs Izraelio užsienio reikalų ministerijoje, aš būčiau žinojęs.

R. Misiūnas sakė, jo nuomone, Izraelio spaudoje faktų iškraipymas yra dažnas dalykas.

Buvo juntamas spaudimas

Kultūros ministras S. Saltenis teigė, jog ruošiantis minėjimui susidūrė su „spaudimu ar net mėginimu diktuoti savo sąlygas“.

Kaip pranešė ELTA, ministras apgailestavo, kad kai kurie politikai, nesuprasdami žydų ir lietuvių santykių subtilybių, ne visuomet elgiasi jautriai. „Lietuvių ir žydų santykiai mums kainuoja labai brangiai, jei jį juos žiūrime nerimtai“, - teigė jis.

Svečiai neskuba į Vilnių

Prezidento patarėjas visuomeniniais politiniais klausimais Rimgaudas Geleževičius sakė, jog S. Wiesenthalio centro Jeruzalėje direktoriaus Efraimo Zuroffo raginimas boikotuoti Vilniaus Gaono minėjimą neturėjo padarinių, nes oficialiai kviešti dalyvauti iškilėse buvo tik 13 asmenų.

Martynas Mažvydas žvelgia į Klaipėdą

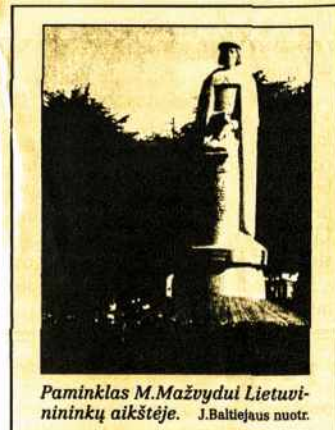
Klaipėdoje, Lietuvininkų aikštėje, minint pirmosios lietuviškos knygos „Katekizmas“ 450-ąsias metines, atidengtas paminklas jos autoriui, Ragainės kunigui Martynui Mažvydui. 1547 metais Karaliaučiaus J. Veinreicho spaustuviėje išleisto „Katekizmo“ jubilieju įtrauktas į šių metų UNESCO kultūrinę programą.

Paminklo autorius - klaipėdietis skulptorius Regimantas Midvikis. Iš pilkšvo granito iškalta 4,5 metro skulptūra iškilo aikštėje, pertvarkytoje pagal klaipėdiečio architekto Vytenio Mazurkevičiaus projektą.

Dar sovietiniais laikais R. Midvikis ir V. Mazurkevičius buvo pateikę paminklo M. Mažvydui projektą. Jį norėta pastatyti dabartinėje Teatro aikštėje, bet vėliau, atkuriant istorinę aikštės aplinką, čia iškilo karo metais nugriautas miesto simbolis - Taravos Anikės skulptūra.

Paminklo M. Mažvydui idėja atgimė Sąjūdžio laikais, iš tuometinės Pergalės aikštės pašalinus sovietinį monumentą su patranka.

Lėšų paminklui surinko buvusio Kalipėdos vykdomojo komiteto pirmininko, Kovo 11-osios Akto signataro Alfonso Žalio vadovaujamas komitetas. Įmonės ir bendrovės, Evangelikų liuteronų bažnyčia, JAV ir Kanados išeivijos atstovai, moksleiviai paaukojo 500 tūkst. litų. Valstybė šiam projektui skyrė 95 tūkst. litų.

Paminklas M. Mažvydui Lietuvininkų aikštėje. J. Baltiejaus nuotr.

Paminklą atidengė Prezidentas Algirdas Brazauskas „Katekizmą“ pavadino didžiąja lietuvių tautos išlikimo sąlyga. „Knygos misiją nuspėjęs M. Mažvydas išaukštino gintąją kalbą, be kurios neišsivaizduojama tauta ir valdybė“, kalbėjo A. Brazauskas.

„M. Mažvydas subartų mus už lengvabūdišką gimtosios kalbos pardavimą reklamai, svetimus užrašus, išpeiktų pyktį, godumą, pavydą ir kitokias visuomenės susiskaldymo metastazes“, - kalbėjo poetas Justinas Marcinkevičius.

Paminklą pašventino Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupas Jonas Kalvanas. Klaipėdos muzikinis teatras iškilmių dalyviu pakvietė į Giedriaus Kuprevičiaus operos „Prūsai“ premjerą. „L.r.“

Prezidento patarėjas pripažino, jog 4 iš jų atsakė atvykti, tačiau teigė, jog tai susiję ne su boikotu, o su šių asmenų užimtumu.

Seimo narys E. Zingeris taip pat patvirtino, jog atvykti neatsakė nė vienas garsesnis pasaulio žydų mokslininkas.

Iš Tel Avivo į Vilnių atvyko dvidešimties Izraelio rabinų delegacija. Tarp jų - vienas svarbiausių Izraelio šventikų Haifos vyriausiasis rabinas Chearas Yashuwass Cohenas. Rabinas iš Izraelio turėtų laikyti pamaldas Vilniaus žydų kapinėse prie memorialo Gaonui Elijahui ir Vilniaus sinagogoje. „L.r.“

KGB pėdsakas partijos lyderio praeityje

Socialistų partijos pirmininkas Albinas Visockas prisipažino bendradarbiavęs su sovietų saugumu.

„Siekdamas apsaugoti savo draugus nuo liūdno priedermės mane šantažuoti ar net „demaskuoti“, viešai skelbiu savo tolimos praeities faktą. 1972-1974 metais, būdamas LTSR pilietis ir, beje, gana žalias jaunuolis, turėjau ryšių su LTSR VSK darbuotoju“, - rašo kraštutinės kairiosios Socialistų partijos lyderis. Savo pareiškime jis pabrėžia, kad nuo jo ryšių su KGB niekas nenukentėjo, todėl jis neketina atgailauti.

A. Visockas taip pat cituoja Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, kad „niekas negali būti nuteistas už veiksmus ar neveikimą, kurie jų įvykdymo metu nebuvo laikomi nusikalčiamais pagal valstybės vidaus įstatymus arba tarptautinę teisę“.

A. Visockas pabrėžia neketinąs spaudai teikti jokių papildomų paaiškinimų, bet pasirengęs „duoti parodymus atitinkamoms valstybės institucijoms“. Jo likimą partijoje spręs netrukus įvyksiantis trečiasis Socialistų partijos suvažiavimas.

Ankstesnieji A. Visocko ir jo šalininkų pareiškimai rodė, kad šioje itin negausioje partijoje pribrendęs skilimas arba valdžios pasikeitimas.

Maždaug pusė

Didžiosios Britanijos gyventojų mano, kad karališkosios šeimos pozicijos visuomenės po princesės Dianos mirties nukentėjo. Tai parodė Gallupo instituto apklausos rezultatai, paskelbti Londono laikraštyje „The Daily Telegraph“.

Tyrimo dalyviams buvo pateikiamas klausimas - „atsižvelgdami į viską, ar manote, kad pastarųjų 10 dienų įvykiai pagerino arba pakenkė karalienės ir karališkosios šeimos visuomeninei pozicijai?“

Net 53 procentai apklaustųjų atsakė, kad karališkosios šeimos pozicijos nukentėjo.

71 procentas sutiko su teiginiu, kad monarchija bei karališkoji šeima turėtų tapti demokratiškesnės. Tačiau tik 11 proc. pritarė, kad monarchiją reikėtų panaikinti ir pakeisti prezidento pareigomis.

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisųskime prenumeratos mokesį, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Baltijos jūra ties Lietuva tapo saugesnė

Baltijos jūroje šalia Klaipėdos buvo susprogdintos dvi torpedos, trys bombos ir viena raketa, kuria torpeduojami povandeniniai laivai.

Siuos pavojingus karo laikų radinius aptiko ir sunaikino 10 dienų Klaipėdos uoste ir jo prieigose, inkaravietėse, Lietuvos teritoriniuose vandenyse dirbusios Švedijos karališkojo laivyno 21-osios priešmininės flotilės laivų igulos.

Pasak flotilės štabo viršininko Anderso Larssono, torpedos buvo maždaug 6 metrų ilgio ir 50 cm skersmens, artilerijos šoviniai - apie 70 cm ilgio ir 15 cm skersmens, raketa - 180 cm ilgio.

Pagal Lietuvos ir Švedijos vyriausybės susitarimą, minų paieškos operacijoje dalyvavo šeši švedų flotilės laivai. Jų įgulas sudarė 70 karininkų ir 80 šauktinių.

Operaciją finansavo Švedijos vyriausybė, Karališkasis karo laivynas ir Baltijos šalių rėmimo fondas. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo jūros

dugnas čia nuodugnai ištyrinėtas buvo pirmą kartą.

Švedijos minų ieškotojai patikrino bemaž 32 tūkst. hektarų Lietuvos vandenų, penktadalį šios teritorijos išžvalgė į vandens gelmes nusileidę nariai.

Operacijos metu jūros dugne rasti 176 įvairūs objektai, 159 iš jų atpažinti (be sprogmenų, jūros dugne rasta paskendusiu kranų nuolaužų, inkarų, grandinių, žvejų tinklų ir kt.), pateiktos laivybai pavojų galinčių sukelti objektų nuotraukos.

Manoma, kad Baltijos jūroje nuo abiejų pasaulinių karų laikų liko apie 85 tūkst. sprogmenų, maždaug trečdalis jų jau padaryti nekenksmingais. Švedijoje pakrantėse kasmet vis dar aptinkama ir susprogdinama 5-10 įvairių sprogmenų.

Kartu su švedais dirbo ir 7-ojo dragūnų pamario gynybos bataliono narų grupė, Lietuvos karinių oro pajėgų sraigtasparniai ir lėktuvai.

„L.r.“

Bendra Baltijos šalių akcijų rinka - dar tolina ateitis

Kurti Baltijos bendrą vertybinių popierių rinką dabar trukdo daugybė politinių ir techninių problemų, todėl vargu ar ji bus sukurta artimiausiu laiku.

Tai Rygoje vykstančioje tarptautinėje konferencijoje Baltijos šalių vertybinių popierių rinkų temomis pareiškė Lietuvos nacionalinės vertybinių popierių biržos generalinis direktorius Rimantas Busila.

Direktoriaus nuomone, bendros rinkos tendencijų neskatina Estijos politikų ir verslininkų pozicija. Jie ne tik pervertina savo šalies laimėjimus, tačiau dažnai tiesiog siekia atsiriboti nuo kitų Baltijos šalių.

„Vakarų investuotojai Baltijos šalis vertina kaip vieną potencialių

investicijų regioną, todėl estai, menkindami Lietuvos ir Latvijos laimėjimus, trukdo ir savo šalies ekonominiam augimui“, - mano Lietuvos NVPB vadovas.

R. Busilos teigimu, formuojant bendrą rinką teks suderinti įstatymus. Pasak jo, būtent Lietuvoje dabar yra griežčiausi reikalavimai akcijų rinkos dalyviams.

Lietuvos akcijų biržos vadovas, kalbėdamas konferencijoje, pareiškė, kad pagal rinkos kapitalizaciją ir kotiruojamų bendrovių akcijų skaičių Lietuva pralenkė ir Estiją, ir Latviją. Lietuvos akcijų rinkos kapitalizacija siekia 2,1 mlrd. JAV dolerių, Estijos - 1,4 mlrd. dolerių, Latvijos - 0,36 mlrd. dolerių.

Lietuvis iš Vokietijos padeda kraštiečiams

Marijampolėje vėl lankėsi kraštietis Valdemaras Heinas su žmona, dabar gyvenantys Vokietijoje, Hageno mieste.

Jau treji metai iš Marijampolės rajono Gulbiniškių kaimo kilęs V. Heinas materialiai remia gimtojo Krašto žmones.

„Iš Lietuvos išvykau, būdamas septynerių metų 1944-aisiais, - sakė jis. - Pirmąkart į ją sugrįžau iš karto po pučo Maskvoje 1991 metais, o nuo 1994-ųjų čia atvykstu kasmet po kelis kartus“.

Per kelis dešimtmečius V. Heinas buvo užmiršęs lietuvių kalbą, tad ruošdamasis sugrįžti į gimtinę, kasdien su seserim važinėdavo po 90 kilometrų į lietuvių kalbos kursų ir kalbą

neblogai išmoko.

Anot kraštiečio iš Vokietijos, jis nutaręs savo asmenines santaupas skirti jaunimo rėmimui Marijampolės mieste ir rajone.

Siuo metu jis remia 22 šeimas Marijampolėje - po trejus metus kas mėnesį moka stipendijas moksleiviams ir studentams, kilusiems iš nepasiturinčių šeimų. Parama vienai šeimai per tą laikotarpį, siekia apie 1800 Vokietijos markių (apie 4 tūkstančius litų).

Sikart jis nutarė trejus metus kas mėnesį po 50 markių mokėti Marijampolės rajone, Sasnavos seniūnijoje, gyvenančiai Kvietkauskų šeimai, kuri auginą du autoavarijoje sunkiai nukentėjusius vaikus.

Į jvykio vietą buvo iškviestas Kinijos konsulas. Vengrijos kinų bendruomenės organizacijos viceprezidentas Zhou Yong Ping'as šalies dienraščiui „Nepszava“ pranešė, kad apsauga bandė pašalinti nuomos nesumokėjusias moteris, tačiau teigė, kad šios nuomos mokėjimo terminas baigsis tik už dviejų dienų.

Per policijos ir kinų prekyautojų grumtynes Budapešto kinų turguje sužeisti trys policininkai ir moteris kinė.

Kinai pasipiktino, kai turgaus apsauga bandė jėga pašalinti iš už prekystalių dvi kines moteris. Į incidentą įsitraukė apie tūkstantis kinų, ir miniai išsklaidyti prireikė policijos.

Būtingė - dar vienas ginčas su Latvija

Iškilus naujiems Lietuvos ir Latvijos nesutarimams dėl Būtingės naftos terminalo ekologinių pasekmių, šią problemą aiškintis abiejų šalių vyriausybės vadovai.

Neseniai Latvijos premjeras Guntaras Krastas pritarė aplinkos apsaugos viceministro pareikštam susirūpinimui dėl Būtingės terminalo statybos.

„Mes turime pagrindą iš Lietuvos reikalauti kuogriežčiausiai laikytis aplinkos apsaugos normatyvų, nes tai iš tiesų kelia pavojų mūsų Kuržemės pajūriui“, - BNS sakė G. Krastas. Jo nuomone, plūduriuojantys uosai nėra pakankamai patikimi, todėl yra galimybė užteršti Latvijos pajūrį.

Tokį plūduriuojantį uostą ketinama pastatyti Lietuvos pajūryje, kuri nuo Latvijos sienos skiria pora kilometrų.

Latvijos žalieji ketina rengti piketus užsienyje prie Lietuvos ambasadų arba bankų, galinčių

remti naftos terminalo statybą.

Lietuvos energetikai mano, kad aktyvus Latvijos gamtosaugininkų pasipriešinimas Būtingės objektui gali būti paremtas nenoru įgyti konkurentą Ventspilio uostui.

„Mes jaučiame, jog yra nesąžiningos konkurencijos atvejų, kai panaudojamos ir visuomeninės organizacijos, - sakė G. Vagnorius. - Man yra tekę kalbėti su Latvijos vyriausybės vadovais, ir mes netgi sutarėme konkurencijos, ekonominius dalykus griežtai atskirti nuo ekologinių“.

Anot G. Vagnoriaus, jeigu kas nors pateiktų priekaištų dėl ekologijos arba pasiūlytų ką nors pagerinti, Lietuva yra pasirengusi bet ką daryti, jeigu tai yra įmanoma. Kol kas niekas nenurodė jokių statybos standartų pažeidimų arba nukrypimo nuo tų reikalavimų, kurie taikomi kitose valstybėse.

„L.r.“

Centristai surinko per 300 000 parašų

Lietuvos centro sąjunga (LCS) surinko 300 194 žmonių, remiančių išeivijos veikėjo Valdo Adamkaus kandidatūrą artėjančiuose Prezidento rinkimuose, parašus. Apie tai žurnalistas informavo V. Adamkaus rinkimų štabo vadovas Vidmantas Staniulis.

„Akcijos rezultatai pranoko mūsų lūkesčius“, - teigė V. Staniulis, akcijos pradžioje prognozavęs, jog bus surinkta pusė milijono parašų.

Daugiausia parašų - 56 019 akcijos rengėjai surinko Kaune, tačiau labiausiai akciją palaikė šiauliečiai.

V. Adamkaus rinkimų štabas

„L.r.“

JAV nežada didelių permainų dėl vizų

Naujasis Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorius Vilniuje Keithas C. Smithas teigia kol kas negalės pažadėti didelių permainų Lietuvos piliečiams išduodant šios šalies vizas.

Ambasadorius taip pat sakė, kad bus stengiamasi tiksliai suskaičiuoti, kiek Lietuvos piliečių gauna JAV vizas ir po to negrįžta atgal į savo šalį. „Lietuvos gyventojams ketinama pateikti daugiau informacijos, kuri padės jiems suprasti, kodėl JAV laikosi būtent tokios vizų politikos“, - kalbėjo K. C. Smithas.

Viena didžiausių šiuo metu jam žinomų JAV diplomatines atstovybės Vilniuje problemų ambasadorius pavadino patalpų stygių. „Mums reikia daugiau erdvės“, - teigė 59 metų diplomatas. Priimdamas ambasadoriaus skiriamuosius raštus, A. Brazauskas

sakė, jog Lietuva tikisi Jungtinių Valstijų paramos svarstant NATO plėtimosi procesą bei stiprinant saugumą ir stabilumą Europoje.

Jis taip pat pareiškė viltį, kad ateityje bus toliau sėkmingai plėtojamas prekybos ir ekonomikos bendradarbiavimas su JAV - šalimi, kuri yra daugiausia tarp užsienio valstybių investavusi į Lietuvos ekonomiką.

Karjeros diplomatas K. C. Smithas tapo trečiuoju JAV ambasadoriumi Lietuvoje ir šiame poste pakeitė beveik trejus metus Vilniuje dirbusį ambasadorių Jamesą W. Swihartą.

Diplomato karjerą K. C. Smithas pradėjo 1963 metais. Jis kalba vengriškai, norvegiškai, ispaniškai, šiek tiek prancūziškai ir rusiškai, taip pat mokosi lietuvių kalbos. Diplomato ir jo žmonos Ninos Smith šeimoje - šeši vaikai.

„L.r.“

Tarptautiniame

W. Joneso taurės turnyre Taivane Vilniaus „Statybos-Lietuvos ryto“ krepšininkai nugalėjo Maskvos „Spartak“ klubą 76:68 (33:37).

Vykusiame turnyre su Kanados vakarinių provincijų rinktine vilniečiai neteko Egidijaus

Mikalajūno, kuris pelnė 18 taškų ir atkovojo 8 kamuolius, stipriai susitrenkė alkūnę.

Krepšininkas buvo nuvežtas į lioginę, tačiau gydytojas teigė, jog tai tik sumušimas. E. Mikalajūnas negalėjo žaisti su Rusijos superlygoje rungtyniaujančiu „Spartak“.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolijos metinis susirinkimas Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje spalio 11d. šeštadienį 2 val. pradėdant šv. Mišiomis ir po jų posėdis. Kviečiami visi Brolijos nariai ir nauji įsijungti į šią Bažnyčios laiminamą Broliją.

Parapijos metinis susirinkimas buv. Lietuvių Namuose koncertų salėje spalio 26d. sekmadienį 1 val. po pietų, o mūsų Parapijos Tarybos posėdis vyko Lietuvių Namuose rugsėjo 28d. pietų metu. Dalyvavo ir advokatas-notaras Juozas Lukaitis - vienas iš mūsų Parapijos Namų Trustee (globėjas, patikėtinis). Reikia, kad būtų 4 tokie asmenys, šiuo tarpu yra 3, būtent: advokatas J. Lukaitis, prel. P. Daukynas ir J. Keblys, tai įjungs į ketvirtąjį - Zigimą Augaitį.

Už Kęstutį Edmundą Ramanauską mirties antrose metinėse šv. Mišios šv. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje spalio 19d. užrašė jo žmona Gražina, sūnus Viktoras, duktė Dana ir Petruskai: Aldona ir Henrikas, dar ir velionio brolis Narcizas Ramanauskas su žmona Dalia ir visa šeima ir giminė.

Vytas Stankevičius Parapijos Namų išlaikymui bendra suma \$60. Ačiū už auką! Jo žmonos Elenos Stankevičienės mirties 2 metų atminimui šv. Mišios spalio 22d. mūsų Parapijos Namų Aušros Vartų šv. Marijos koplytėlėje. Teilsis Viešpaties Ramybėsje.

Kazimieras Mielėdažys - architektas, keturių metų mirties atminimui, kai jis mirė 1993 m. rugsėjo 26d. naktį, tai ir rugsėjo 26d. naktį už jo vėlė aukojome šv. Mišias

Malda į Sv. Kazimierą už Lietuvą

*Kazimierai šventasis,
Tu Lietuvos Sūnau!
Sustiprink mūsų dvasią -
Mes prašom vis karščiau.*

*Užtark pas Visagalį
Tu šalį Lietuvos:
Malonė Tavo gali
Duot šilumos gaivios.*

*Kad Lietuva atgytų
Tikėjimu, dora,
Sviesaus sulauktų ryto,
Kad augtų jos galia.*

*Kazimierai šventasis,
Tu Lietuvos Sūnau!
Sustiprink mūsų dvasią -
Mes prašom vis karščiau.*

Sio eilėraščio autorius jubilias **Vadaktų parapjos klebonas kun. Antanas Valantinas** ką tik išleidęs naują eilėraščių knygą „Eilių vainikas Šventajam Kazimierui ir Lietuvos Krikščionybei“.

mūsų Aušros vartų koplytėlėje. Kazimieras iš pirmųjų atvykusių iš Vokietijos į Melbourną buvo labai veiklus lietuvių organizatorius. Reikėjo lietuviškų pamaldų, bet nebuvo kunigo. Tai su Povilu Baltučiu ir dar keliom lietuvaitem turėjo audienciją pas Melbourno Arkivyskupą Dr. D.Manix, kad lietuviams reikia lietuvių kunigo. Tai Arkivyskupas dėl pasirinkto kandidato iš Vokietijos Arkivyskupo vardu iškvietė kun. Praną Vaserį ir jis atvyko į Melbourną 1950 m. kovo 4d.

Kazimieras Poškus gana silpnas, namuose slaugomas žmonos Bronės ir jam suteikė visus Ligonių Sakramentus rugsėjo 27d. Ardeer priemiestyje. Jų namas labai tvarkingas!

Antanas ir Janina Jankevičiai Vedybų 50 metų Auksinį Jubiliejų šv. Mišiomis šv. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje spalio 26d. sekmadienį, kaip visuomet 11 val. padėka Dievui už suteiktas gausias malones.

Juzė Vaičaitienė mirė 1987 m. spalio 2d. - Angelų Sargų šventėje. Dabar tą pačią dieną mirties 10 metų atminimui šv. Mišias užrašė Pijus Vaičaitis, dukrelė Aurelija, Kristina ir Zita Sadauskienė.

Kazimieras ir Elena Milinskai Dievui padėką už suteiktas malones užrašė šv. Mišias Aušros Vartų šv. Marijos mūsų koplytėlėje spalio 3d. ir jiems gausios Dievo palaimos!

PRANEŠIMAS

Sekantis Melburno lietuvių pensininkų sąjungos narių susirinkimas įvyks spalio 14 d.

Neužsirašę prašomi paskambinti A.Baltrukonienei tel. 9803 4292 arba A.Sadauskieni tel. 9857 5643. **A.S.**

PRANEŠIMAS

Spalio mėn. 19 d. sekmadienį, 1 val. Melburno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos narės kviečiamos į Moterų Seklyčią

popietei.

Pabendrausime gurkšnodamos kavą, o begurkšnodamos gal ką nors ir įdomaus išgirsime. **Melburno LKM Draugijos Valdyba**

Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namams atstatyti aukojo

\$200 Viadas Leitonas.
Po \$100 Petras Pepreckas ir M.Skorupskienė.
US\$5 J.Jonušas - USA buvęs Geelongo lietuvių krepšininkas.
Visiems esame nuoširdžiai dėkingi ir norime pranešti, kad „Talkos“ banke yra atidaryta speciali sąskaita, skirta Geelongo lietuvių namams. Sąskaitos numeris yra 09306/02.

Geelongo lietuvių b-nės valdyba

Vytauto Didžiojo Karūnavimo minėjimas Tasmanijoje

Gal būtų tik Hobarto Apylinkėje Vytautas Didysis buvo dar kartą paminėtas. Laisvoj Lietuvoj Vytautas, atrodo, prarado populiarumą kurį turėjo prieškarinėje nepriklausomoje Lietuvoje, dabar ten jau yra minimas Karalius Mindaugas ir atrodo, kad dauguma Lietuvių Bendruomenių Australijoje seka tą pavidį. Gal būtų ir Hobarte šimet Karalių Mindaugą būtų minėję, bet dėl susidėjusių aplinkybių tas neįvyko, tad nutarėme dar kartą Vytautui Didžiajam tą garbę atiduoti.

Aplinkybės ir vėl nebuvo palankios minėjimui, kažkaip nepastebėjome, kad mūsų minėjimas sutapo su Tėvo diena ir nors Lietuvoje tokios šventės šventimo aš neprisimenu - Australijoje ji yra labai įsigalėjusi ir nemažai tėvų lietuvių irgi nori būti paminėti ir pagerbti. Kada šią klaidą pastebėjome - skelbimai jau buvo išspausdinti mūsų laikraščiuose ir buvo pervėlu minėjimo datą pakeisti. O vistiek, svečių susirinko daugiau kaip tikėjomės.

Minėjimo programa buvo labai trumpa ir Vytautas Didysis gal jautėsi kiek apsvylęs. Ramūnas

Tarvydas minėjimą atidarė trumpa kalba kurioje Vytauto vardas tik porą kartų buvo paminėtas. Juozas Paškevičius paskaitė eilėraščių parašytą Dariaus ir Girėno garbei. Stepas Augustavičius, vietoj paskaitos, atsiprašė klausytojų, kad jis apie Vytautą Didįjį žino ne daugiau, o gal ir mažiau kaip ir visi susirinkusieji. Jei jis galėtų sugalvoti ką nors naujo apie šį Didįjį Lietuvos valdovą, būtų parašęs labai ilgą ir įdomią paskaitą, bet to negalėdamas, paskaitė iš savo karo laikų dienoraščio truputi istorijos 500 metų jaunesnės, kurioje dalyvavo ir ją kūrė dauguma čia susirinkusiųjų.

Į minėjimą atsilankė net dvi viešnios ir vienas svečias iš Lietuvos - pasponus Andrikonius viešiančios Janė su dukra Viktorija ir Vytautas viešintis pas Rožytę Willson. Mūsų visų dėiaugsmui, Viktorija pagrojo keletą ypatingai gražių melodijų ant Ramuno akordijono.

Kaip ir visuomet, programą sekė vaišės ir visi vaišinomės Bonifaco iškeptu kugeliu ir sumuštiniais užsigerdami kas kuo. Vakarą prabėgo labai pakilioj nuotaikoj ir laikas skirstytis atėjo per greitai.

S. Augustavičius

PAMINKLINĖS PRISIKĖLIMO BAŽNYČIOS ATSTATYMO KOMITETAS

Kviečiame į Paminklinės prisikėlimo bažnyčios pašventinimo iškilmes

Paminklinė prisikėlimo bažnyčia buvo pradėta statyti 1934 m., kaip padėka Viešpačiui Dievui už atgautą laisvę ir Nepriklausomybę. Po okupacijų, karų, paniekimų, suniokojimų ši šventovė pamažu keliai naujam gyvenimui.

Š.m.lapkričio 9d. 12 val. vyks šios bažnyčios (Kaunas, Žemaičių gtvė.) pašventinimas ir aukojamos joje pirmosios šv. Mišios.

Nors dar daug reikia padaryti, kad ši bažnyčia galėtų pilnai funkcionuoti, tačiau manome, kad bendromis visų tautiečių pastangomis mes sugebėsime artimiausiais metais ją pilnai atstatyti.

Brangūs broliai ir sesės išeivijoje, daugelis iš Jūsų prisidėjote savo aukomis, kad ši šventovė - mūsų tautos vienybės ir susitelkimo simbolis pakviestų

bendrai padėkos ir vilties maldai, - padėkos, kad esame laisvi ir nepriklausomi, - vilties, kad sugebėsime nugalėti savo laikinus sunkumus ir nesėkmes. Todėl Jūsų dalyvavimas šiose iškilmėse dar labiau pademonstruos išeivijos ir visos mūsų tautos vienybę. Tai dar viena istorinė Dievo duota proga sugrįžti bent trumpam į tėvų žemę, pabūti kartu su brangiais artimaisiais, pažįstamais, senais bičiuliais, aplankyti istorinės atminties vietas. Tad maloniai kviečiame ir laukiame Jūsų.

Paminklinės prisikėlimo bažnyčios Atstatymo komiteto a/s litaus Nr. 470040, valiuta Nr. 7000707004 Lietuvos valst. komercinio banko Kauno sk., 260101568, tel. 370-7/200883 ir 370-7/263485.

Atstatymo komiteto pirmininkas kun. Viktoras Brusokas

Per totorių jubiliejų - ir apie lietuvių būdą

Svenčiant totorių ir karaimų įsikūrimo Lietuvoje 600 metų jubiliejų, Raižių kaimo (Alytaus rajonas) totorių kapinėse atidengtas paminklas genocido aukoms atminti.

Prieš tai Raižių kaimo mečetėje, kuri vienintelė Lietuvoje veikė per visą sovietmetį, vyko gedulingos pamaldos, Alytaus miesto savivaldybėje atidaryta fotoparoda, pasakojanti apie totorių ir karaimų gyvenimo būdą bei papročius.

Alytaus apskrityje gyvena

apie 500 totorių. Raižių kaimas tapo ne tik šiame regione gyvenančių totorių centru. Į kaimo mečetėje vykstančias pamaldas ir šalia jos esančios bendruomenės namus susirenka nemažai žmonių ir iš tolimesnių miestų.

Totorių ir karaimų įsikūrimo Lietuvoje jubiliejui skirtuose renginiuose dalyvavęs Seimo narys R. Ozolas sakė, kad šis jubiliejus turi gilią prasmę, nes parodo ir tautos gyvybingumą, ir lietuvių gebėjimą sugyventi su kitomis tautomis.

„L.r.“

Lietuvos ir Baltarusijos sutartį reguliuoja Maskva

Rusijos premjero V.Černomyrdino (dešinėje) pokalbis su A.Lukašenka Vilniuje turėjo įtakos tam, kad A.Brazauskui nepavyko pasirašyti sutarties su Baltarusijos vadovu.

P.Lileikio nuotr.

Rita Grumdaitė

Vilniaus konferencijoje „Tautų sambūvis ir geri kaimynų santykiai - saugumo ir stabilumo Europoje garantas“ Lietuvai nepavyko pasirašyti readmisijos sutarties su Baltarusija.

Susitarti gražinti nelegalius migrantus itin aktualu Lietuvai, per kurios sieną su Baltarusija į vakarus plūsta bėgliai iš Azijos ir Afrikos šalių.

Savo pavardės skelbti nenorėjęs Lietuvos diplomatas teigė, kad keblumų dėl suderinto Lietuvos ir Baltarusijos sutarties teksto atsirado po Rusijos premjero Viktoro Černomyrdino ir Baltarusijos Prezidento Aleksandro Lukašenkos susitikimo Vilniuje. „Manėme, kad A.Lukašenka pajėgus savarankiškai priimti

sprendimus“, - sakė pareigūnas.

Prieš A.Lukašenkos atvykimą į Vilnių dokumento projektą patvirtino Lietuvos ir Baltarusijos diplomatai. Vilniaus konferencijoje pasirašymo ceremonijai buvo paruoštas stalas, šalių vėliavėlės ir gėlės.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas „Lietuvos rytui“ diplomatiškai teigė, kad sprendimą turi priimti abiejų šalių prezidentai. Tačiau kiti pareigūnai skeptiškai vertino galimybes pasirašyti dokumentą ir neslėpė nusivylimo.

Dėl nepavykusios pasirašyti sutarties nusivylęs ir Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas.

„Susitikimo su A.Lukašenka metu aš supratau, kad su readmisijos sutarties projektu yra susipažinusios visos žinybos,

atsakingos už tokio dokumento pasirašymą ir vykdymą. Todėl sutartis artimiausiu metu gali būti pasirašyta. Buvo minimos artimiausios dienos. Tačiau paaiškėjo, kad ne visi klausimai baltarusiams yra aiškūs“, - žurnalistams kalbėjo Lietuvos vadovas.

Spaudos konferencijoje paklaustas apie readmisijos sutartį Baltarusijos Prezidentas sakė, kad sutartis liečia ne vien Baltarusiją - pasirašydama tokį dokumentą šalis atsidurtų keblioje padėtyje.

Beje, Rusijos ir Baltarusijos siena nėra griežtai saugoma.

A.Lukašenkos teigimu, dėl konkrečios pasirašymo datos dar bus tariamasi su A.Brazausku. O dabar tik numatyti tolesni veiksmai, procedūrinės priemonės.

„L.r.“

Maršalas siūlė Lietuvai gręžtis į Rusiją

NATO maršalas J.Cheshire'as Vilniuje.

NATO Jungtinių pajėgų Siaurės ir Vakarų Europai vadas maršalas Johnas Cheshire'as patarė Lietuvai stiprinti gynybinį bendradarbiavimą su Rusija.

„Politinius klausimus tegul sprendžia politikai, o karininkai turi savo priemonėmis stiprinti stabilumą“, - sakė maršalas susitikime su Lietuvos Prezidentu Algirdu Brazausku.

Prezidento patarėjas gynybos klausimais pulkininkas Stasys Knezys sakė BNS, kad maršalas pabrėžė, jog Rusija yra kviečiama į NATO karines pratybas, mokymus, seminarus.

A.Brazauskas aukštam NATO karininkui pareiškė savo nuomonę dėl Rusijos vadovų priešiško NATO plėtimui. Pasak Prezidento, iš dalies jis kyla, nes šioje šalyje ne iki galo suvokiama po šaltojo karo visiškai pasikeitusi Aljanso koncepcija.

Prezidentas padėkojo J.Cheshire'ui už NATO karines vadovybės techninę paramą Lietuvos armijai ir ypač - už techninę paramą treniruojant ir mokant karius.

Maršalas žadėjo apsvarstyti A.Brazausko pastabas, kad Lietuvai ypač svarbus karo lakūnų treniravimasis NATO karinėse bazėse, nes pačiai Lietuvai stinga modernios karinės technikos. „L.r.“

„Ar galite įsivaizduoti, kas nutiktų psichologiškai, morališkai, jeigu šis ginklas būtų susprogdintas dideliame mieste? Žūtų maždaug 50-70 tūkstančių, o gal net iki 100 tūkstančių žmonių“, - sakė A.Lebedis.

„Aš nežinau, kur jos yra. Nežinau, ar jos sunaikintos, ar saugomos, ar parduotos, ar pavogtos, aš nežinau“, - sakė generolas.

Paklaustas, ar įmanoma, kad valdžia žino apie šių ginklų buvimą vietą, tik nenori jam sakyti, A.Lebedis atsakė neigiamai.

Sis A.Lebedžio pareiškimas, JAV kongresmenų teigimu, turėtų kelti nerimą pasaulyje, kadangi bet kuris karininkas, turėjęs priėjimą prie šių įrenginių, juodojoje rinkoje už šį užtaisą galėjo gauti labai didelę pinigų sumą.

„L.r.“

PO VILNIAUS KONFERENCIJOS

Baigėsi Vilniaus konferencija, kurioje taikaus sambūvio ir geros kaimynystės idėjomis dalijosi 12 valstybių vadovai, įtakingi Europos ir JAV politikai, mokslininkai, visuomenės veikėjai.

Kelioms dienoms Lietuvos sostinė vėl iškilo į didžiosios politikos areną. Žinomas JAV politologas P.Goble'as net pavadino šį forumą žymiausiu įvykiu Vidurio ir Rytų Europoje po Antrojo pasaulinio karo.

Daugelis apžvalgininkų taip pat pastebėjo, kad Vilniaus konferencija parodė, jog Vidurio ir Rytų Europos šalys pasiryžusios įveikti demokratijos ir laisvosios rinkos įtvirtinimo problemas. Net Baltarusijos prezidentas A.Lukašenka bandė įrodinėti, jog ši šalis tvarkosi demokratiškai.

Pradėjus nagrinėti taikios kaimynystės galimybes nuo Helsinkio iki Birmbešto, nuo narystės NATO ir Europos Sąjungoje iki įsijungimo į NVS, Vilniaus konferencija tarsi neteko

jis dalyvius vienijančio pagrindo. Kita vertus, Lietuva kaip lygiavertė Lenkijos partnerė, atsigręžianti ir į vakarus, ir į rytus, parodė atsikračiusi „vyresniųjų brolių“ baimės. Tai taip pat valstybės ir jos politikos brandos požymis.

Vilniaus konferencija nebuvo vainikuota bendru dokumentu, kaip kad 1975 metų Helsinkio susitikimą įprasminęs Baigiamasis aktas. Tačiau jei šio forumo dalyviai išsivežė Vilniaus dvasią, kurią paminėjo buvęs Vokietijos užsienio

reikalų ministras Hansas Dietrichas Genscheris, tai galima laikyti ir indėliu į Europos stabilumą.

Viltis, kad Vilniaus konferencijos idėja pasklis į visus Europos kraštus ir aktyviai paspartins politinę Europos viziją, savo sveikinimuose pažymėjo JAV, Prancūzijos ir Vokietijos, Čekijos prezidentai.

Lietuvos ir Lenkijos politikams dabar tenka tam tikra atsakomybė, kad Vilniaus forumas žymėtų Europos vienijimosi procesą.

„L.r.“

Rusijoje dingę branduolinės bombos

Taip teigia buvęs Saugumo tarybos vadovas

A.Lebedis

Rusijos kariuomenė pametė iš akių daugiau kaip 100 lagamino dydžio branduolinių bombų, kurių dalis gali būti Baltijos valstybėse. Tai interviu JAV televizijai pareiškė buvęs Rusijos nacionalinio saugumo patarėjas Aleksandras Lebedis.

Kiekviena šių bombų pajėgi užmušti 100 tūkstančių žmonių, pareiškė A.Lebedis interviu „CBS News“.

Minėtos bombos „yra Rusijos ginkluotojų pajėgų nekontroliuojamos“ - sakė A.Lebedis.

A.Lebedis samprotavo, kad dingusieji ginklai gali būti „kur nors Gruzijoje, Ukrainoje arba Baltijos šalyse. Galbūt kur nors prie šių šalių“.

Gegužės mėnesį per privatų brifingą Jungtinių Amerikos Valstijų kongresmenų delegacijai A.Lebedis buvo sakęs, kad, jo nuomone, Rusijoje be žinios dingo 84 vienos kilotonos galingumo bombos. Naujajame interviu jis skaičių gerokai padidino.

Pasak A.Lebedžio, vienas žmogus gali susprogdinti šias lagaminų pavidalo bombas per pusę valandos.

LIETUVIŠKAI KALBANTIS ADVOKATAS

Patariu visais juridiniais klausimais, ypatingai

- * Testamentų
- * Palikimų
- * Nekilnojamo turto pirkimu ir pardavimu
- * Pinigų investavimu
- * Seimos teisės
- * Civilinės ir kriminalinės bylos

Kreipkitės į Andrių Žilinską

Lukaitis Partners
Advokatai ir Notaras

123 Church Street, HAWTHORN, VIC 3802
Tel: (03) 9819 5515 Fax: (03) 9819 6078

